

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 200 Lel
Félévre . . . 100 .
Negyedévre . . . 50 .
Egyes szám ára . . . 4 .

Megjelenik minden szombaton.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefonszám: 35.

Felelős szerkesztő:

KOVÁCS KÁROLY.

DÉVA ÉS VIDÉKE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Regina Maria-u. 12., hová a
lapszellemi részét illető min-
den közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Déva, Regina Maria-u. 12.
hová az előfizetések és hír-
detések küldendők.

Laptulajdonos és kiadó:

LAUFER VILMOS.

„A pártok önzése nem ismer határt“

A belpolitikai válságból kivezető egyetlen utként az új választásokat jelöltük meg. Nem így történt. A király ugynevezett személyiségek kormányát nevezte ki Iorga elnökletével. S ez a kormány szinte egy hete intézi Románia ügyeit.

A magyarságot — amint azt jeleztük is — a belpolitikai válság nem nagyon érdekelte. De Iorga magatartása és felfogása az utóbbi napokban mégis felköltötte ezt az érdeklődést, mert kisebbségi államtitkárságot akar szervezni s annak az élére kisebbségi embert akar állítani. A magyarság tehát kénytelen-kelletlen mégis csak hozzátartozik a belpolitikai válság kibontakozó erőihez s egyes lapok örvendetesen is állapítják meg, hogy Románia lakosságának egynyolcadát nem lehet kívül hagyni akkor, amikor az ország konszolidációjáról van szó.

Iorgát a politikában egyesek csak amatőrnek tartják. Iorga azonban nem sokat törődik ezzel, hanem azt tartja, hogy van esze, tudása, akarata és energiája ahhoz, hogy amit elvállalt, azt meg is csinálja. Sőt, a régi munkáit is lelkiismeretesen elvégzi. Az egyetemen tovább is tartja előadásait. Munkáját tehát szinte a végtelenségig fokozza.

Az eddigi hírek úgy szólnak, hogy Iorga Brandsch Rudolfot és Bitay Árpádot akarja a kisebbségi államtitkárságra. Ezt a két embert — úgy látszik, hogy ismeri s nem törődve semmi más egyéssel, őket hívja be, tárgyal velük és ki is nevezi. Hát itt kezdődik a politikai amatőrség. Mert akárhogy is ismerjen valakit s ha éppen Iorga is az, aki ismeri, egy egész kisebbség képviselőjéül s érdekeinek a megvédőjéül nem lehet azok megkérdezése nélkül cselekedni. A személyek ellen most nem teszünk kifogást, jöllehet Brandsch Rudolf a kisebbségi kérdésben egész Európa előtt úgy levizsgázott, hogy a saját kisebbségét sem képviselheti. Most csak a módot kritizáljuk és kérdezzük, hogy a Magyar Pártot is tisztán pártnak tekinti Iorga?

„A pártok önzése nem ismer határt Romániában“, ezt állapította meg Titulescu kétértelmű tárgyalásai alatt. Ezért ment vissza Angliába nagykövetnek. Emiatt nem tudott koalíciós kormányt alakítani, emiatt nem lehetett összefogni az ország erőit. De azok a pártok, amikkel Titulescu tárgyalt, román pártok voltak s azokat Iorga is nagyon jól ismeri. A Magyar Párttal miért nem tárgyaltak? S most Iorga miért nem veszi fel a tárgyalásokat a Magyar Párttal a személyek vagy a személy kérdésében is?

A magyarság a Magyar Pártot népi képviselőjének tartja. Akármilyen kormányzat is legyen tehát, féldiktatórikus, mint

ahogyan a Iorga-kormányról mondják vagy egész diktatórikus, ezzel a párttal kell a magyarság ügyeiről tárgyalni és meg kell kérdezni. És ha az előbb ezt a mellőzést politikai amatőrségnek neveztük, most tovább megyünk és azt mondjuk, hogy helytelen dolog. S ha később meg fognak kérdezni, az még nem jelenti azt, hogy részt is vesz a magyarság ebben a féldiktatórikus kormányban.

S most visszatérünk a címhez. A pártok önzése nem ismer határt. S mégis nem vagyunk hívei a diktatúrának és mégis az egyedüli helyes megoldása a belpolitikai válságnak az új választás, ahogy azt mi megjelöltük, mint egyedüli utat. Minden, ami addig történik, csak felfüggesztése az elintézésnek. Nem mondjuk, hogy nem lehet jó, mert, ha jószándékkal és erős kézzel csinálnak valamit, abból mindég jó lehet, de nem levezetése a válságnak. Lehet, hogy ez a határtalan pártönzés valóban megakaszthatta az ország szanálási munkáját vagy lehetetlenné is tette, de az még nem jelenti azt, hogy egy új választásból győztesen kikerülendő párt ne tudna rendet teremteni S a magyarságnak abban a kormányban, a népképviselői rendszeren felépülő kormányban a helye.

Természetesen ez a magunk szempontjából származó egyéni véleményünk. Iorgának különben igaza van, mert következetes maradt. Ugyanis, ha a kormány nem nyugszik a népképviselői rendszeren, miért kérdezze meg akkor a kisebbségeket? Mert más kérdés az, hogy mit csinálnak és más kérdés az, hogy mit szólnak mi ahhoz, amit csinálnak.

Kovács Károly

A megyei tanács bizottsága nem lát bűnügyet a volt prefektusok ügyében

A törvényszék május 25-ére halasztotta el a tárgyalást

Dr. Rozván István, Dr. Oncu Iacob volt hunyadmegyei prefektusok és Candrea Valer volt subprefektus ügyének a tárgyalását április 20-ára tűzte ki a dévai törvényszék. A vádlottak meg is jelentek, azonban a tárgyalást nem tartották meg, mivel a vármegyét nem idézték meg s ennél fogva a vármegye képviselőjét nem is küldte ki. Ezenkívül azonban nem jelent meg Căpusan belügyi vezérfelügyelő sem a családjában történt haláleset miatt s ezekért a törvényszék a tárgyalást május 25-ére halasztotta.

A magasrangú vádlottak védőügyvédjei voltak: Dr. Selariu Emil és Dr. Tirea Mihály képviselő-ügyvéd, Dr. Conda Publiu állami ügyvéd s ezenkívül Dr. Grossmann Miksa külön Dr. Oncu védőjeként és Marinescu D. Candrea Valer védőjeként jelent meg a tárgyaláson.

A vármegye képviselőjének a megjelenésére a hivatalos vélemény szerint nem volt szükség, mert a vármegye csatolt egy írást, amelyben közölte erről az ügyről a tanács bizottságának a határozatát, amely szerint a bizottság nem lát bűnügyet a volt prefektusok és subprefektus ügyében, nem lép fel sértett félként s így kártérítést sem követel.

Dr. Atirescu Ieronim megyei elnök közigazgatási jelentése az 1930 évről

Felolvasta a megyei tanács április 1-i ülésén

Folytatás és vége

Az 1930 évi vetések kimutatása a következő: vetettek a megyében Zab 5078 Ha., őszi buza 33791 Ha., tavaszi buza 4843 Ha., kukorica 37718 Ha., őszi árpa 4046 Ha., tavaszi árpa 1887 Ha., őszi rozs 3353 és tavaszi rozs 259, lucerna 3622, lóhere 6971 Ha., más szénafélék 2281 Ha., összes szántó terület 110345 Ha., és egyéb szántó 4316 Ha. A jelentés megemlékezik a dévai mezőgazdasági kamara intenzív munkájáról, amellyel a szántóvető lakosságnak nagy hasznára voltak. Külön kimutatást közöl a szarvasmarha állományról az utóbbi 10 éven át, amelynek adatai szerint 1921-ben volt a megyében szarvasmarha 175214 darab, 1922-ben 150,505, 1923-ban 129,136, 1924-ben 122,189, 1925-ben 118,375, 1926-ban 114,608, 1927-ben 85,187, 1928-ban 104,486, 1929-ben 107,633 és 1930-ban 103,109 darab. Egyéb állatokból volt az elmúlt év folyamán cabaline: 13564 darab, bovine: 102356, bivaly 753, juh 181329, kecske 14503, sertés 30184, szamár 213, szárnyas 485727, méh 6155 család és 20419 kutya, 45000 tehén, 325 bika, de szükséglet az 1931 évre legalább még 200. Megemlíti az állategészségügyi munkálatokat, azután a megye egészségügyi helyzetére tér át, amelyet külön cikkben jövő számunkban fogunk ismertetni.

Külön figyelmet érdemel a megyei közoktatásról szóló rész, amely szerint a megyében az iskolaköteles gyermekek száma 63256. Szükséges volna 932 tanító, de csak 693 van, úgy, hogy 239-cel kevesebb van, mint, ahogy lenni kellene. A 63256 gyermek közül azonban csak 30109 gyermek jár iskolába, úgy, hogy több mint a fele iskola nélkül kénytelen felnőni. Ez is hozzájárul ahhoz, hogy a megye 30—40%-a analfabéta, ami a műveltség szempontjából a megyét nagyon hátra löki az ország többi megyéivel szemben. Van a megyében 388 elemi iskola 693 tanítóval, 37 óvoda 47 vezetővel, 3 sцоala ambulanta 9 tanítóval, 31 felekezeti iskola 46 tanítóval s 1 felekezeti óvoda 1 vezetővel. Van hat gimnázium és pedig Deva, Petrozsény, Lupény, Vajdahunyad, Szászváros és Hátszeg. 3 liceum Déván, Petrozsényben és Brádon s 1 kereskedelmi iskola Hátszegben, van ipariskola Déván, Dobrán, Körösbányán és gazdasági iskola Foltón s a földműves iskola Algyógyon.

Végül a jelentés megemlékezik a megyei múzeum munkájáról, amelyek közül a Micán eszközölt ásatásokról szól bővebben, megemlítve, hogy olyan edényeket találtak, amelyeket csak Pompeiben leltek eddig. A Castrum 2 féle fallal volt körülvéve, egy vastagabbal, amelyik vályogból volt s egy vékonyabbal, amelyik kőfal volt. A vályogfal szélessége 4 méter. Terrakotta tartályokat is találtak, amikben különféle italokat tartottak. Az ásatás eredményeképpen a múzeum éremgyűjteménye is gazdagodott. Az ásatásokat Daicoviciu kolozsvári professzorral együtt Mallász József dévai múzeumigazgató végezte.

Azzal végződik a jelentés, hogy a további munkához a megyei tanács támogatását kéri. Valóban nagy szükség van arra, mert nagyon sok a hiány és a hátramaradás, amiket egy év alatt, amíg Dr. Atirescu Ieronim vezette a vármegyét nem eltüntetni nem lehetett, de még észrevenni is alig jutott rája idő. Reméljük, hogy a következő évi jelentés sokkal örvendesebb tényeket fog a nagyközönséggel közölni.

Szabályozták a pékek munkaidéjét

A munkügyi minisztérium legújabban rendezte a pékek munkaidéjét is. Ezentúl a pékeknek sem szegheti meg a nyolcórás munkaidőt sem a munkás, sem a munkaadó. Azt a munkaadót, aki munkását arra kényszeríti, hogy naponta 8 óránál többet dolgozzon, súlyosan megbüntetik. A munkás kedden, szerdán csütörtökön és pénteken 8—8 órát, hétfőn csak 6 órát, szombaton és vasárnap 5—5 órát dolgozhatik.

A rendelet előírja, hogy a munkát mikor kezdjék meg. Hétköznapokon reggel 4 órától kell megkezdeni a munkát és ezeken a napokon a munkás este 10 óráig dolgozhatik, a napi munkaidő azonban nem lehet 8 óránál több. Kivételt képeznek a szombati és vasárnapi napok, amikor is a munkaidőt hamarabb kezdhetik el s ezeken a napokon a munkaidő csak 5—5 óra lehet. Szombatról vasárnapra virradó éjszaka csak éjfél után 1 órától dolgozhatnak 6 óráig, máskor — amint a fentiekben írtuk — a munkaidő hajnali 4 órakor kezdődhetik.

Minden pékmester köteles a munkarendet a pontos órabeosztással ellátva üzemében látható helyen kifüggeszteni.

Eladás céljára bármiféle készítményt nem lehet forgalomba hozni nyáron, illetve május 1-től október 1-ig reggel 6 óránál és a téli hónapokban október 1-től május 1-ig reggel fél 7 óránál korábban. A rendeletnek ez a része a vidékiekre is vonatkozik.

Külön hangsúlyozza a rendelet, hogy nemcsak azokat büntetik meg, akik eladnak, hanem azokat is, akik vesznek a süteményekből.

A rendelet 1931. április 20-án lépett érvénybe.

A népszövetségi naptárjavaslatok a dévai iparkamaránál

A legközelebbi tanácsülésen fognak dönteni az állásfoglalásról

A népszövetség már hosszú ideje dolgozik a naptárreformon, amelyre több javaslat is futott be. Az elfogadható javaslatokat a Népszövetség elküldte az egyes országok kormányaihoz azzal a megkereséssel, hogy illetékes szakszereivel állást foglaljanak és válasszák ki a leghelyesebb reformot. Ezen az uton a dévai iparkamara is megkapta a kamarák szövetségétől a reformjavaslatokat, amelyeket az alábbiakban közlünk:

Első javaslat: Ezzel a javaslattal csak kisebb változtatások lennének. Minden negyedévben lenne 2 hónap a 30 nap és 1 hónap a 31 nap s az egyik negyedévben egy nappal több napot állítanak be. Ez a rendszer egyszerűsítene az üzleti kalkulációt, mivel minden évben minden nap ugyanarra a dátumra esne.

Második javaslat: Egy évben 13 hónap lenne a 28 nappal s minden évben lenne egy fehér nap. Minden hónap elseje vasárnapra esnék s a fehér napot az év végén helyeznék el, amit a békének szentelne az egész világ. Szőkő években két ilyen fehér szombat lenne, egyik június végén, a másik december végén. Husvét minden évben egyformán április 28-ára esnék, amihez könnyen igazodnék 7 hét múlva a pünkösd, az áldozó csütörtök és az Urnapja.

Harmadik javaslat: Egy évben volna 8 hónap a 30 nappal és 4 hónap a 31 nappal s az év utolsó napján egy fehér nappal. Előnye volna, hogy minden év ugyanannyi nappal állana, de nincsenek a hónapokban egész hetek.

Negyedik javaslat: Ezt a javaslatot Báró Bedeus Gusztáv szebeni birtokos tette s lényege a következő: minden negyedév 13 hétből állana és pedig 2 négy hetes és egy 5 hetes hónapból vagyis volna egy negyedév 28 meg 28 meg 35 nap, ami egy évben kitenne 365 napot. Az utolsó nap ennél a javaslattal is egy fehér nap volna, amiért (minden hét évben összegyűjtve) minden he edik év egy héttel hosszabb lenne.

Az összes javaslatoknak van előnye és hátránya. Az elsőnél hátrány az, hogy olyan csekély változtatásért nem érdemes a mai jó naptárt megbotlani. A második javaslattal a 13 hónap miatt nem lehet jól negyedéveket kalkulálni, szokásainknál nagy változás lesz, nehéz lesz a statisztikával hozzá alkalmazkodni. A harmadiknál nem lenne minden hónap egész

hét, ami hátrány s nem esne minden dátum ugyanarra a napra. A statisztikának ezzel is sok dolga akadna, amíg hozzá egyeztetné a régi adatokhoz. A negyedik javaslattal pedig a harmadik hónap mindig egy héttel hosszabb lenne, ami szintén nem a legnagyobb előny.

A Népszövetség már foglalkozott a javaslatokkal s legutóbbi határozata szerint az őszi ülésen fog velük ismét foglalkozni s akkor talán dönteni is fognak. Az eddigi külföldi vélemények szerint a legnagyobb esélye a második javaslattal lenne, mivel a legtöbb állam kiküldött bizottsága már elfogadta s az egyházak is hajlandók hozzájárulni. Az egyetlen nehéz kérdés, hogy mi történjék azoknak az ünnepeknek a határozott dátumára való besorozásával, amelyek eddig, mivel változó ünnepek voltak, ismeretesebb és amelyek a holdjárásától függtek, mint a husvét és pünkösd, áldozó csütörtök és Urnapja.

Az erdélyi iparkamarák közül eddig a szebeni iparkamara állásfoglalását ismerjük. A szebeni kamara ugyanis a Bedeus-féle javaslatot fogadta el s mint értesülünk, az őszi népszövetségi ülésen ez a javaslat is tárgyalás alá kerül.

A dévai iparkamara a legközelebbi tanácsülésen fog foglalkozni a naptárjavaslatokkal s állásfoglalása iránt bizonyára a nagyközönség is érdeklődést fog tanúsítani, hiszen nagyon fontos dologról van szó.

Birkózó-verseny Déván

Dimitriu tábornok, Vlad ezredes és Perlan polgármester védnöksége alatt, szombaton este tartották meg a dévai színház épületében szépszámú közönség előtt a hátszegi, dévai és piskii amatőr-birkózók versenyüket.

A verseny előtt két 10 éves birkózó Fábán és Both igen kedvesen és ügyesen mutatták be a birkózás technikáját. A versenyen a következők vettek részt:

Pehely suly: I. Horváth B. (Hajteg) Varga J. (Deva) a 3 percben Varga győz. II. Fábán F. (Deva) Muntean (Hajteg) a jobb technikájú Fábán már az 1 percben két vállra teszi le ellenfelét.

Könvü suly: I. Muntean (Hajteg) Surdu (Simeria) két egyforma ellenfél 1 menetben pontozással Surdu győz. II. Nagy Péter (Hajteg) Hornok (Simeria) a 4 percben az ügyesebb Nagy győzi le ellenfelét.

Közép suly I. Szabó Pál (Deva) Albert M. (Deva) a 6 percben Szabó győz. II. Fábán Z. (Deva) Trif (Deva) nivós küzdelem után a 9 percben Fábán megérdemelt győzelmével végződik.

Közép A. suly: Illés Géza (Deva) Petrila (Simeria) erős küzdelem után a két egyforma erejű iskolázott birkózó küzdelme eldöntetlenül végződött. Igna G. (Deva) Vitkay L. (Deva) 4 perces birkózás után a birkózó bajnok Vitkay győzelmével végződött.

Szünet után következett a küzdelem a díjakért.

P. hely suly: I. Horváth (Hajteg) Fábán F. (Deva) már a második percben a jobb technikájú és erősebb Fábán győz. II. Nagy P. (Hajteg) Surdu (Simeria) a 6-ik percben Nagy Péter győz.

Közép suly: Szabó (Deva) Fábán (Deva) a 3-ik percben Fábán váratlanul győz. Illés (Deva) Petrila (Simeria) 6 perces küzdelem, pontszámban Petrila győzi le ellenfelét.

Közép B. Vitkay (Deva) Győri (Hajteg) nivós küzdelem után a 2-ik percben Vitkay két vállra teszi ellenfelét.

Varga (Deva) Muntean (Hajteg) eldöntetlen pontszám 33. Muntean (Hajteg) Hornok (Simeria) pontszámmal Muntean nyer. Illés (Deva) Fábán Z. (Deva) két egyforma erejű birkózó a több taktikával rendelkező Illés pontszámmal győz. Vagner (Deva) Igna (Deva) Igna győz.

Végeredmény: Pehely suly I. Fábán Ferenc (Deva), II. Horvát (Hajteg), III. Varga (Deva) Könvü suly I. Nagy Péter (Hajteg), II. Muntean (Hajteg) III. Surdu (Simeria). Közép A. suly I. Petrila (Simeria), II. Illés (Deva), III. Fábán Z. (Deva). Közép B. suly I. Vitkay L. (Deva) II. Győri (Hajteg), III. Igna (Deva).

Verseny után reggelig tartó táncmulatság volt a klubhelyiségben. (dt.)

Május 1-én új bélyegadó lép életbe

50 banival, 1 és 2 lejjel kell mindenkinek hozzájárulni a román léghajózás kifejlesztéséhez

A „Monitorul Oficial” április 9-iki 83. sz. a parlament által egy egész csendben megszavazott törvényt publikál, amely május 1-től kezdve egy új adónemet léptet életbe.

Ez az adónem a közönség legszélesebb rétegeit sújtja.

A törvény szerint május 1-től kezdve a román nemzeti léghajózás céljaira új bélyegeket bocsátanak ki, amelyeket, úgy a postai küldeményeknél, mint a vasúti jegyekre, városközi autóbusszjegyekre, periratokra és okmányokra kírónak.

50 banis bélyegyet kell felragasztani levelezőlapra és nyomtatványokra, kivéve az újságokat és időszaki folyóiratokat.

1 leies bélyegyet kell ráragasztani levelekre, képeslevelezőlapokra, hatóságokhoz intézett beadványokra, CFR. vasúti jegyekre, városközi autóbusszjegyekre és általában minden olyan hatósági beadványra, amelyek okmánybélyegkötelesek.

2 leies bélyegyet kell ragasztani periratokra és minden olyan bírósági okmányra, amely bélyegköteles.

Az új bélyegeket alól csak a részvénytársasági részvények, kötvények, csekkek, váltók, számlák és a színházi és mozijegyek mentesek.

A gazdasági érdekeltségek éppúgy, mint a magánosokat rendkívül súlyosan érinti az új bélyegkötelezettség, amely különösen a postai forgalmat drágítja meg, indokolatlan is ennek a törvénynek az életbeléptetése, annál is inkább, mivel annak idején, amikor a segélybélyegeket eltörölték, a postai tarifát felemelték.

Az ország különböző gazdasági érdekeltségei mozgalmat indítottak a törvény hatálytalanságának érdekében.

HIREK

Hunyadmegye új prefektusa A Jorga-kormány új tartományi igazgatókat és prefektusokat nevezett ki. Az új hunyadmegyei prefektus *Câmpeanu* Ilie marostordai görög kath. esperes.

Szent György napjának megünneplése Déván A dévai 4. granicszer ezred védőszentjének: Szent Györgynek a napját, csütörtökön április 23-án fényes külső keretek között ülte meg Déva városa és különösen az ezred katonasága. Reggel a piacon a szépen kidiszított emelvényen Tedeum volt, amelyet Duma gr. keleti esperes celebrált, de azon résztvettek az összes felekezetek papjai is. Az Istentiszteleten ott voltak a hadsereg tisztjei, Dr. Bontescu Victor prefectus, Dr. Atirescu Ieronim megyei elnök, Perian Péter polgármester s a többi hivatalok vezetői. A szertartás végeztével előbb Vlad ezredes, utána pedig Dimitriu tábornok mondott beszédet, kitérőre és hősiességre buzdította a katonákat. Ezután a diszfelvonulás következett. Egész nap munkaszünet volt s az üzletek be voltak zárva. A város zászlódiszben uszott.

Május 16-án Mozart emlékünneplés Déván. Megemlékeztünk arról, hogy a dévai zenebarátok Mozart halálának 140 éves fordulójára alkalmasból nagy emlékünneplést fognak rendezni. Az emlékünneplést a városi színházban 1931. május 16-án fogják megtartani. A nivós műsoru koncert egyik legkimagaslóbb eseményének tekinthetjük *Dimitriu* tábornokné szereplését. Városunk eme kiváló zongoraművésznéjének közreműködése elé a zeneértő közönség élénk várakozással tekint, annál is inkább, mert Dimitriu tábornokné nevét nagyvárosok művészeti körei is a legelső között emlegetik. Csak azt sajnáljuk, hogy Déván ritkán élvezhetjük nagy tehetségű művészetét, utoljára tudunkkal a Beethoven ünnepélyen működött közre.

Halálozás. *Nábráczky* Gyula körösbányai ügyvéd 88 éves korában a napokban Körösbányán meghalt. Az elhunyt ügyvéd a dévai ügyvédi kamarának legidősebb tagja volt s irodáját csak mintegy 10—12 éve szüntette meg. Temetése óriási részvét mellett ment végbe Körösbányán.

letbe
k hoz-
séhez

3. sz.
meg-
1-től

bb ré-

a ro-
geket
tűde-
sközi
yokra

elező-
ságo-

lekre,
ett be-
sközi
olyan
élyeg-

atokra
amely

szási
szám-
ek.

nint a
az új
postai
ennek
is in-
egély-
telték.
reltsé-
tálya-

Jorga-
fektu-
i pre-
kath.

oplése
entjé-
tökn
t ulti
ed ka-
szített
na gr.
tek az
eleten
ntescu
tegye-
többi
előbb
ornok
sségre
vonu-
t volt
ászló-

Déván.
ebará-
alkal-
deznéi.

1931
tűsoru
yének
plését
őjének

élénk
mert
tűvészi
ak azt
nagy-
kal a

bányai
Kőrös-
dévai
volt s
intette
végre

— **Eljegyzés.** Koch István m. kir. folyam és tengerhajózási r. t. intéző giurgeni lakos eljegyezte Steiner Erzsébet urleányt Déván.

— **Hétmillió per a dévai járásbírósg előtt.** Még 1925-ben Pelencanu Petru a Cooperatívák központjának vezérfelügyelője vizsgálatot tartott a dévai Cooperatívá Daciánál s hét és félmillió hiányt állapított meg. Ezért a hiányért beperelte Popa Petru elnököt és Pascu Aurel és Virgilt. A bíróság azonban nem találta igaznak a hiányt, a vádlottakat felmentette, sőt írást is adott arról, hogy Popa Péter és társai semmivel nem tartoznak. Ennek ellenére 1928-ban újból pert indítottak ugyanazért az összegért, azonban ekkor már az új választmányi tagok ellen is. A dévai járásbírósg április 21-én tárgyalta az ügyet s a vádlottakat felmentette, alkalmazva az amnesztiát. Dr. Grossmann a magánjogi rész elintézését is kérte, mivel a Cooperatívák központja Bukarestben pert indított azért az összegért s így a perfüggőség kifogását emelte. A bíróság ebben a kérdésben nem döntött, hanem a magánjogi részét július 2-ára napolta el. Különös ez a per azért, mert új tagokat von a perbe s a régieket is már egyszer a bíróság végérvényesen és jogosan felmentette.

— **Az Ezüstpille Déván.** A dévai Iparos Kaszinó Dalárdája május 2-án, vasárnap este fogja előadni a városi színházban a kitűnő „Ezüstpille” című énekes vígjátékot. A rendezőség a legkövetkezőtöbbben osztotta ki a szerepeket s így a nagy érdeklődés miatt is, ami a Dalárda minden szereplését kíséri, remélhető, hogy az előadás szépen fog sikerülni. Előadás után tánc a Fehér-Keresztben.

— **Százezer lei a zsilvölgyi eltávozóknak.** A Zsilvölgyéből a tömeges elbocsátások miatt nagyon sokan távoznak el, soknak azonban még utiköltsége sincs. Ezeknek a segítségére sietett most a kormány, amikor 100 000 leit utalt ki azoknak az utiköltségére, akiknek nincsen megélhetésük s elakarnak utazni családjaikkal együtt. Ezt az összeget Dr. Bontescu prefektus osztatta ki a Zsilvölgyében.

— **Változások lesznek a dévai ipartestület választmányában.** A dévai ipartestület választmányának legutóbbi ülésén jelentést tett az új választásokat előkészítő bizottság. E jelentés szerint a testület új választmányát alaposan átdolgozták, mivel néhány öreg iparos annak a véleményének adott kifejezést, hogy új erőket is szívesen látnának a választmányban. Ezek szerint több fiatal iparos fog bekerülni a testület vezetőségébe. A tervet csak helyeselhetjük, mert hiszen a fiatal erőre mindenütt szükség van, azonban annyit meg kell jegyeznünk, hogy az öregek tudását sem nélkülözheti a testület, így a két felfogást harmóniába kell állítani, annnyival is inkább, mert hiszen minden testületben az öregek nyugodt és kiegyensúlyozott felfogása kell, hogy megadja az alaphangot s a fiatalok munkás energiájával és törekvő szellemével kell az elhatározott dolgokat végrehajtani. A testület közgyűlése kitolódott, úgy, hogy előreláthatólag vagy április 26-án vagy pedig május 3-án d. u. fél 4 órakor fogják megtartani.

— **Nem adnak engedélyt fegyvertartásra.** A legújabb belügyminiszteri rendelet értelmében fegyvertartásra és viselésre új engedélyt az erről szóló törvény és szabályrendelet megváltoztatásáig a prefektura nem ad ki.

— **Uzásas Monte Carloba,** mozhelyárrakkal szombat—vasárnap. Indulás a modern mozgóból szombaton este 9 órakor, vasárnap d. u. 6—8-ig és 9—11-ig. Mindenki ragadja meg az alkalmat, hogy végre csekély pénzért ott lehessen.

— **Előadó délután a Magyar Pártban** A dévai magyar ifjuság, sajnos nagyon gyenge érdeklődés mellett az elmúlt vasárnap előadó délutánt tartott. A megnyitás után a jegyzőkönyvet olvasták fel, utána Szörényi Béla olvasa fel tanulmányát „Miért kell dolgoznunk” címmel. A műsor második száma Székely Manyi szaválata volt, aki két verset kifogástalanul és nagy hatással szavalt el. A magyarság az előadó délutánok iránt nagyobb érdeklődést tanúsíthatna. Szörényi Béla értekezésének bírálatát Kovács Károly lapunk szerkesztője vállalta, aki bírálatát a jövő vasárnap vagyis május 3-án fogja előadni.

— **Hadirokkantak, özvegyek és árvák nem fizetnek utadót.** A közmunkaügyi miniszterium 8183—1931 számú körrendeletében felhívja a figyelmet, hogy az utadó törvény 59-ik §-a értelmében a hadirokkantak, özvegyek és árvák fel vannak mentve az utadó fizetése alól, tekintet nélkül arra, hogy van-e vagyonuk vagy nincsen. A rendeletet közzölték az összes közgazgatási hatóságokkal.

— **Április 30-án szonziációs bemutató a helybeli Modern mozgóban.** Tolsztoj Leo „Hadgi Murat” c. örökszép regénye filmen. A film a Kaukázus regényesszépüdi vad hegyein játszódik le. Megismerkedünk az ottlakó nép erkölcsével, szokásaival s a lakosság gyönyörű orosz énekeivel és szilaj nemzeti táncaival. Hadgi Murat regényes alakját nem kisebb művész, mint Ivan Mosjoukine, hozza elénk a vásznon. Méltó helyet foglal el Lil Dagower, kinek ez az első hangos filmje. A film örökszép élmény lesz mindenki számára.

— **A Banca Comerc. si Indust. zálogosztálya** Deva 1931 május hó 12-én d. u. 3 órakor az intézet helyiségében zálogárverést tart. Árverésre kerülnek mindazon tárgyak, melyek 1931 március végével lejártak, nem lettek meghosszabbítva.

— **Megkezdik a tűzoltói gyakorlatot.** A dévai tűzoltó testület parancsnoksága ezúton adja tudomásul a testület összes tagjainak, hogy az ez évi gyakorlatok május hó 3-án, vasárnap kezdődnek meg. Felhívja tehát az összes tiszteket, altiszteket, legénységet, hogy május hó 3-án, vasárnap reggel 7 órakor a Str. George Coşbuc (volt Vörösmarty utcában) lévő tűzoltó szertárnál teljes felszereléssel pontosan jelenjenek meg. *Breier Sándor* főparancsnok.

Kakuk madár . . .

Kakuk madár, meddig élek?!
Erre felelj, mondjad hát!
Jósnak hisznek az emberek:
Mondd, mi vár ránk odaát?!

Rövid, avagy hosszú életem,
Nem annyira érdekel;
Mint a túlvilági élet: *University Library*
Ha igaz, hogy lenni kell!

Sárból formált porhüvelyünk
Végzete az enyészet.
De mit Isten lehelt bele:
A lelkünknek élni kell!

S ha életemnek minden perce:
A más javát szolgálta;
Hálátlanság lesz a bérem?!
Ott is ez lesz az ára?!

Vulkán, 1930 dec. 6. *Kaba Ödön.*

— **Aki friss és egészséges akar lenni és nem akarja, hogy kemény legyen a széke.** folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet. Közkórházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a **Ferenc József** vizet különösen a gyomor-, bél- és májbetegség használják szívesen, mert ez minden kellemetlenség nélkül biztosan hat. A **Ferenc József** keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Rokkantak és a rheuma.** A rheuma nem ismer társadalmi különbséget, nem ismer országhatárokat és birodalmat az egész világ Amerre a rheuma jár, megnövekedik a rokkantak listája, amint ezt a hivatalos statisztikai adatok bizonyítják. Megdöbbentő számokat olvasunk Engländer Árpád dr. kiváló szakavatottsággal megírt könyvében, amely a „*A rheumás bajok házi kezelése*” címmel jelent meg. Rámutat a baj komoly és veszélyes voltára s arra, hogy a betegség legsúlyosabb formáit a betegek nemtörődomségükkel okozzák. Ismerteti a baj lényegét, kórokozóit és hangsúlyozza a házi kezelés fontosságát, mely az orvosi kezelés mellett a gyógyulásnak segítő tényezője. Rheumás betegeknek nélkülözhetetlen, hézagpótló munka. A könyv népszerűségére jellemző, hogy az első kiadás pár hónap alatt elfogyott; most jelent meg a II. kiadás, mely minden könyvkereskedésben kapható Ára P. 240.

Ezen a helyen . . .

Dévai Néni: Tudja, kedvesem, a telefonmizéria csak most lett igazán mizéria. Amig a román posta kezelte, addig még ment valahogy. Most rossz a telefon s amellet a drágasága miatt le is kell szerelnünk. Miért tartunk drága pénzért olyan, ami . . .

Mindentudó Néni: Szóval Déván is leszerelnek egyesek. Nem is csoda. A román távirtda is felakarja venni a versenyt a telefontal. Kedvezményeket ad s gyorsabb lesz és biztosabb, mint a telefon . . .

Dévai Néni: Talán máshol is leszerelnek?

Mindentudó Néni: Óh, igen, de nemcsak a telefont. János Gáspár kolozsvári magyar polgármesternek megígérték, hogy kiirtják a családját, mert a magyarokat képviseli, az a hölgy, aki selyemsállal fojtotta meg a férjét, ugyancsak jól és véglegesen leszerelte a szegény férfit s most készülnek a vasutasokat is leszerelni . . .

Dévai Néni: Erről a selyemsálás asszonyról jut eszembe, hogy mi jól megkaptuk a választ Kürten Péterre. Kürten a férfi, ez a selyemsálás a nő. Azt hiszem, senkisé fogja tagadni, hogy férfi és nő egyforma, egyenrangú. De hogyan készülnek a vasutasokat is leszerelni?

Mindentudó Néni: Nem úgy, ahogy a leszerelési konferenciát szerelték le, hogy nem beszéljen róla, hanem, hogy 10%-kal akarják a fizetéseket lejjebbíteni . . .

Dévai Néni: Valóban, de tudja, hogy arra, hogy mi lesz a vízvezetékekkel, ha ilyen sok leszerelés történik, még maga sem tud felelni? Mert a szegénység nagy s a pékek is csak 8 órát dolgozhatnak . . .

Ács.

— **Nagy erdőtüz Kéménden** Április 20-án este Kéménd község határában kigyuladt egy 8—10 éves vágású erdő s mintegy 40 hold erdő leégett. A leégett erdő Bendea Gh., Cáz Ioan kéméndi lakosok és Popovicu József piskii lakos tulajdona. A tűz okát nem tudják, a kár tetemes. A tüzet 20-án este Déváról is egész jól lehetett látni.

— **Műsoros estély Vajdahunyadon.** Husvét első napján a vajdahunyadi katolikus Oltár-egylet a vasgyári vendéglőben nagyszabású műsoros estélyt rendezett óriási anyagi és erkölcsi sikerrel. A szereplők egytől-egyig a legjobbat produkáltak, úgy, hogy a hallgatóság egy igen szép estély emlékével távozott. A rendezőseget elismerés és dicséret illeti a nagy munkáért.

— **Erdőtűz a megyében.** Április 20-ára virradó éjszak a Branyicska és Bóz község határában fekvő erdőből mintegy 5 hold teljesen leégett. A tűz okát eddig még nem sikerült megállapítani. Az erdő a báró Jósika János uradalomhoz tartozik s így az uradalomnak a kára tetemes. A tüzet a falusi lakosság lokalizálta megfeszített munka után.

— **Nemzetközi vásár Budapestén.** A nemzetközi vásár igazolványait joggal nevezhejük nemzetközi passpartuknak. Helsinkitől Kairóig és Páristól Ankaráig ezek biztosítanak a vásár látogatói számára utazási kedvezményeket. A vásárigazolvány érvényessége május 4-én hajnalban kezdődik. A belföldi igazolványok május 23-án éjjelig érvényesek. A külföldiek érvénye május 25-ének éjjelég tart. A külföldi államokban nyújtott utazási kedvezmény szervesen kapcsó ódik bele ezekbe a terminusokba. A vásárigazolványhoz csatolt kedvezményeslevények Budapest színházaiban, mulatóiban és látványosságainál 30—40 százalékos jegykedvezményt nyújtanak. A vásárigazolványok lapunk kiadó hivatalában kaphatók.

— **Betörték Stoica kereskedőhöz.** Mult csütörtökre virradó éjjel 1 óra körül Stoica Sándor dévai kereskedő Regele Carol II. utcai házában betörést kíséreltek meg. Az ismeretlen tettes a szomszéd udvarból surranhatott be a lakószobába s a másik ajtót dróttal bekötözte, hogy rá ne nyithassanak. Véletlen folytán azonban észrevették, de amig az ajtóról a drótot levették, az ismeretlen megszőkött. Mindössze egy karkötő órát vitt magával.

Hirdessen a Déva és Vidékében

Ne vállogasson! Gyermek ápolásra csak Höfert vegyen.

— **Hogyan éljen a szivbajos ember?** Szivbaj, — érlemezés — vérnyomás. Irtá: Dr. Bodon Károly egyetemi magántanár, egészségügyi főtanácsos. III. kiadás. Egyik örvendetes jelensége kulturánk haladásának, hogy a népszerűen irtó tudományos könyvek száma nálunk is örvendetes gyarapodott. Még egy évtized előtt német könyvet kellett vásárolnia annak, ki valamely tudományágból könnyen érthető felvilágosítást óhajtott. A népszerűen irtó orvosi könyvek nagy szolgálatot tesznek a közegészségnek. Bodon ezzel nem elégedett meg, hanem nagy szolgálatot tett, az egyes beteg vagy magukat betegnek tartó egyéneknek, amikor fentjelzett könyvében mintegy kedélyesen elcseveg a szivbetegek tüneteiről, keletkezésének okairól és kezeléséről. Tiszta képet ad a mindjobban szaporodó érlemezésről, vázolja a lélek befolyását a szivre és hangsúlyozza a gyógyszeres kezelés mellett lelki kezelés nagy fontosságát. Pontos utasításokat ad a munka, sport, táplálkozás, szeszitalok, kávé, tea, dohányzás, házasság, stb. tekintetében. A kitűnő szerző nagy érdeme, hogy könyve nem csak felvilágosítólag, hanem nagy mértékben megnyugtatólag is hat. Jó tanácsadó és jóbarát egykötésben. A könyv értékét szavaknál ékeesebben bizonyítja azon körülmény, hogy a második, három-ezer példány alig néhány hét alatt elfogyott, úgy, hogy már is szükségessé vált, egy III. kiadás megjelenése.

— **Két havi felfüggesztés a prefektus feljelen-tőjének.** Dr. Oncu Iacob prefektust Rain Remus dévai megyei tisztviselő jelentette fel, aki ellen fegyelmit indítottak más okok miatt. A fegyelmi bizottság a napokban foglalkozott Rain Remus ügyével s több mulasztásban marasztalta el. Felebbvalóival nem az előirt módon és formában beszélt, nem lakik a hivatal székhelyén, főnöke tudta nélkül eltávozott az irodából s hátraléka volt. Különösen terhére irták Căpușan vezérfelügyelő megsértését, akit a vizsgálat alkalmával igazolásra szólított fel s amikor Căpușan udvarián igazolta magát, a Dr. Oncu ügyről minden felvilágosítást megtagadott. Rain megfélemberte a bizottság döntését.

— **Főbelötte magát egy kristyori borbély-segéd.** A múlt héten Kristyóron az utcán egy Baráth János nevezetű 21 éves borbélysegéd főbelötte magát. A szerencsétlen fiatalember nemrégén került Belényesből Kristyóra s az utóbbi időben soknak panaszkodott, hogy nem bír megnősülni, mert nem olyanok a kereseti viszonyok. Ugy látszik, emiatt dobta el magát az életet. Vasárnap temették el nagy részvét mellett.

— **Leszakította a lábát a mozsárágyu.** Román husvét első napján régi szokás az éjféli korán reggel Lesnyeken a falusiak mozsárágyuval üdvözölték az ünnepi virradatot. Az egyik mozsárágyuhoz Voinea Dionisie igen közel került, úgy, hogy, amikor az ágyu eldőrdült, Voinea a levegőbe repült. A lövés, illetve a robbanás ereje Voineának a jobb lábát leszakította s más belső zúzódásokat okozott. A szerencsétlen embert a dévai kórházban ápolják.

Tavaszi, nyári divatlapok és különféle kézi-munkalapok kaphatók Laufer Vilmos könyvkereskedésében Déván.

SPORT

JIUL—SIMERIA C. F. R. 4:0
MINERUL—CORVINUL 6:0

A bajnoki mérkőzések két utolsóját vasárnap játszották le a csapatok Petrozsényben a Jiul mérkőzött a Simeria C. F. R.-rel. Az eredmény a Jiul javára dőlt el. A CFR. ugyan legjobb tudásával és lelkesedésével ment bele a játékba, de azért meg kellett hajolnia a nagyobb játék tudású Jiul előtt. Eredmény 4:0 a Jiul javára. A mérkőzést Dr. Diósi bíró vezette le teljes hozzáértéssel.

A Minerul—Corvinul mérkőzés 3500 néző előtt folyt le. Az érdeklődés érthető volt, ezen a mérkőzésen dőlt el az alkerület bajnoksága. A teljesen kiálló Corvinul az első félidő elején kemény ellenfélnek látszott. A félidő második részében azonban visszaesett a csapat ekkor a mérkőzés 2:0 eredményt mutatott a Minerul javára. A második félidőben a szimpatikus Corvinul teljesen leszorult. Szébbnél-szebb akciók eredménye aztán a 6:0 os eredmény, mely meghozza a Minerul ez évi bajnokságát.

Meg kell jegyeznünk, hogy a Corvinul bal-szélsője és a két bekk igen lelkesen dolgozott; a kapus is megállja a helyét. A Minerul lelkes együttese azért megérdemelten kapta az említett eredményt. Jól esik megírnunk, hogy Krausz bíró a mérkőzést kifogástalanul vezette le.

A következő vasárnap programján szerepel: a Simeria C. F. R. mérkőzik Vulkánban a Minerullal. K.

CORVIN—RETEZAI (Hateg) 9:1 (5:0)

Bíró: Kossuthán

Vasárnap, április 19-én d. u. fél 5 órai kezdettel találkozott a két csapat, amelynek eredménye reálisan megfelel az erőviszonyoknak. Különösen ki kell emelnünk a Corvin védelmét élükön Babóval, aki a mezőny legjobb embere volt; ugyancsak a többi játékosok is hozzájárultak a mérkőzés szép kimeneteléhez. Kossuthán bíró mindkét fél meglegedésére vezette le a mérkőzést.

NYILTTÉR

Köszönet

Mindazoknak, kik felejtethetetlen nővérem elhunytá alkalmával részvétüknek adva kifejezést, a súlyos csapás elviselését tisztelet és szeretet tanúsításukkal nekem elviselhetővé igyekeztek tenni — fogadják ezuton is kifejezett hálás köszönetemet.

Munkatársainak, a Kerületi Munkásbiztosító pénztár tisztviselői karának külön köszönöm tanúsított részvétüket. Poppov Mari.

Árlejtés.

A kozolyai görög keleti Egyház (Cozia jud. Hunedoara) zárt ajánlatu nyilvános árlejtést hirdet temploma 50 m² nagyságú tornyának I-a minőségű bádoggal való befedésére.

Az árlejtés 1931 május 17-én d. u. 2 óraker tartatik meg Kozolyán.

Cozia, 1931 április 22.
Görögkeleti Egyháztanács.

Eladó egy Buick automobilon

sport-típus, kevésbé használt, 50 lóerős motorral, súlya 2.100 kg., 7 ülőhely, 70 literes benzintartály, 2 rezervakerékkel, jó állapotban lévő külső gummival.

Felvilágosítást a kiadóhivatal ad. 1—

Cinema MODERN Mozgó Déva.

Szombat—vasárnap.

Hangos, énekes, táncos filmoperette.

MONTE CARLO

Lubitsch Ernő világhírű magyar rendező pazar alkotása. A film főszerepét JANETTE MACDONALD a „Királynő” férje c. világhírű operette csodás hangú primadonája játsza. Pazar kiállítás. Humor, szellem, ének és tánc.

Csütörtök—péntek.

Minden idők legnagyobb hangosfilmje

HADGI MURAT

Tolsztoj Leo világhírű regénye filmen lesz vetítve.

Főszereplők:

IVAN MOSJOUKINE és DAGOWER.

Orosz táncok. — Énekek.

ELADÓ

a főutcához közel eső 9 szoba, 2 konyha, fürdőszoba és megfelelő mellékhelyiségekből álló HÁZ.

CIM A KIADÓHIVATALBAN 7—

Üzlethelyiség

78 1—1

berendezve, trafik, ugyanott 2 szoba konyha, fürdőszoba és speiz

bérbeadó.

Ertekezhetni: HELLER MIHÁLY, Déva.

Tavaszi gyermekjátékok,

homokjáték, kertiszerszám, karika, lepkefogó, gummi állatok, ugyancsak

friss

tenniszlabdák és gummi játszólabdák

megérkeztek és jutányos áron kaphatók

V. LAUFER könyvkereskedésében DEVA.

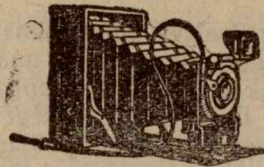
Április 1-én

megnyílt a „Sanatoriu Jiul”

Petrozsényben,

4—12

66 Str. Reg. Ferdinand 79 szám alatt, belgyógyászati, sebészeti, nőgyógyászati és szülészeti betegek részére. A sanatorium teljesen modernül van felszerelve, szakorvosok által vezetve. Szabad orvos választás méltányos árak.

Fényképezés és amatőrök figyelmébe!

Teljesen friss külföldi

fényképezési cikkek,

vegyszerek, lemezek, papírok

érkeztek

és az eddigi árnál olcsóbban beszerezhetők.

Fényképezőgépek gyári lerakata!

Fényképezésnél árendemény!

Állandó raktár összes fényképezési kellekekből.

V. LAUFER

KÖNYV- és PAPIRKERESKEDÉSE DEVA.

A DÉVAI VILLAMOSTELEP

Str. Regina Maria 19,

Városi bérház épületében lévő

VILLAMOSSÁGI SZARÜZLETÉBEN

a villamos szakma

összes gyártmányai kaphatók.

Izléses bronzcsillárok és üvegvilágítótestek.

IZZÓLÁMPÁK

a környék összes áramfeszültségeire rendkívül olcsó áron.

102—

VILLAMOS FŐZŐEDÉNYEK, vasalók, porszívó és mosógépek, ventilátorok.

A budapesti Ganz-gyár nagybani lerakata.

ELEKTROMOTOROK,

szivattyúval összeépített motorok.

Villamos szerelési anyagok nagy választékban,

a V. D. E. előírásainak megfelelő méretezésben és kivitelben.

JÓ NEVELÉSŰ FIU

tanulónak felvétetik

LAUFER VILMOS

könyv és papirkereskedésében, DEVA.